

צילום מיכאל צוקראן

מדורים

- 6 דבר המנכ"ל
- 8 פוקוס - מבט אחר
- 10 רשות הדיבור - חדשות
- 12 על הדרך - המלצות והטבות למנויים
- 46 הטיולים המומלצים שלנו
- אוגוסט-ספטמבר 2016
- 52 ניצנים - מדור מיוחד לילדים
- סקרנים: הטיול שלי עם ארצי, חוקרים
- את הסביבה, חידות ושעשועונים
- 58 שותפים לטבע - מטיילים ונהרים באש

צילום דורון ניסים

כתבות

- 14 ויהי חושך
שמירת טבע: מהו זיהום אור וכיצד הוא פוגע בסביבה / ד"ר נעם לידר
- 18 לראות את האור
שמירת טבע: חשיבותה של שמורת אור כוכבים / אורלי גנוסר
- 22 המדריך לצלם בגלקסיה
מדריך צילום: כל מה שצריך לדעת לפני שיוצאים לצלם כוכבים בלילה / מיכאל צוקראן
- 28 חיי לילה
תמונות מהטבע: הצצה על בעלי החיים הפעילים בלילה / מערכת רשות הטבע והגנים
- 32 זה רק אור הירח
מסלול: טיול לאור ירח בנוף הקסום של נחל פרצים / עמית מנדלסון
- 34 חוזים בכוכבים
אסטרונומיה: בואו לצפות בכוכבים בשמי הדרום - לקראת ליל המטאורים / סאס פיאלקו
- 36 שלח לי שקט
חניוני לילה: הזמנה לחוות את השקט בחניוני הלילה של רשות הטבע והגנים / רויטל בן יהודה
- 40 מבצר האורות
מסלול: לגלות את גן לאומי אפולוניה בשעות החשכה / יעקב שקולניק
- 42 מים מים בששון
טבע: ארבעה אתרי מים להתרענונות בימות הקיץ החמים / מערכת רשות הטבע והגנים
- 44 הקרוואן הוא האוהל החדש
מיוחד: חניוני קרוואנים מאובזרים בשמורות הטבע ובגנים הלאומיים / אייל שפירא

בלדה לחשכה

דמיינו לעצמכם: גן לאומי ירקון, שעת בין ערביים, בריזה קלה שמגיעה מהעצים הגבוהים מתחילה לפזר את אדי החום של כל היום, אגם מים קסום, מרחבי דשא. שקט. נשמע טוב, לא? זו החוויה שזכיתי לה בקיץ שעבר בביקור בגן לאומי ירקון, כשרשות הטבע והגנים האריכה את שעות הפעילות בחודשי הקיץ כדי שנוכל ליהנות מהטבע היפה בשעות נוחות יותר.

וזה לא נגמר כאן. באותו ביקור ערכנו סיור לילי בגן, האזנו לקולות בעלי החיים הפעילים בשעות הערב והלילה, שכבנו על גבנו על האדמה, בשקט, הבטנו בשמים וחיפשנו כוכבים. או אז התוודענו לראשונה למושג "זיהום אור".

זיהום אור מוגדר כעודף אור בשמי הלילה - תוצר של התאורה המלאכותית המאירה את סביבת מגורינו בעיר, כגון פנסי הרחוב, פרסום החוצות, האורות בבנייני המשרדים הגבוהים וכדומה. איך אפשר להבחין בזיהום האור? פשוט מביטים מעלה בשמים בלילה. אם אתם גרים בעיר סביר להניח שלא תראו כוכבים - ולא בגלל שהם לא שם - אלא מכיוון שהאור העודף מהתאורה המלאכותית פשוט מסתיר אותם. בשונה מהעיר, כל מי שבילה לילה באזור המדבר בדרום הארץ (המלצה: קחו לילה או שניים בחניון בארות במכתש רמון) זכה לראות את המראה המרהיב של שמים זרועי כוכבים.

ואולם, זיהום אור אינו בא לידי ביטוי רק בשמים ללא כוכבים. בשנים האחרונות יש עדויות מדעיות בדבר ההשפעה השלילית של תאורה מלאכותית בלילה גם על תפקודן התקין של מערכות ביולוגיות, ובכללן האדם.

בגיליון מיוחד זה, העוסק בחשיבות של חשכת הלילה לאדם ולטבע, תוכלו לקרוא עוד על ההשלכות של זיהום אור וכיצד מתמודדים עמו; מהי שמורת אור כוכבים ולמה חשוב להכריז על שמורת טבע מכתש רמון ככזו; המלצות לסיור קסום לאור ירח בנחל פרצים, לביקור בגן לאומי אפולוניה בשעות הערב וללינה בחניוני הלילה בדרום לקראת ליל המטאורים שיתקיים באוגוסט.

וכמו בקיץ שעבר, גם השנה האריכה רשות הטבע והגנים את שעות הפעילות בגנים לאומיים ובשמורות טבע שונים ברחבי הארץ ואתם מוזמנים ליהנות משפע פעילויות מגוונות שיסגרו לכם את הקיץ בצורה מהנה ומעניינת - מלאה בכוכבים.

להתראות בשבילי הארץ,
עורכת
נאוה מרטון

יוצא לאור ע"י טיים אאוט מגזין [ישראל] בע"מ

רח' קויפמן 6 תל אביב 61500
טלפון ראשי 03-7111000

מו"ל יובל סיגלר

מערכת
עורכת נאוה מרטון
עריכה לשונית והגהה עדי שגב־בשן
מפיקה יערה בליף
yaara.kalif@timeout.co.il

רשות הטבע והגנים
עורכת מדעית ד"ר תמי קורן־דותם
חברי המערכת מוזי מגנאי־מוסקוביץ',
אבי דוד, נעמה טוכפלד
רכות מערכת אפרת גולד

כותבים רויטל בן יהודה, אורלי גנוסר, ד"ר נעם לידר,
עמית מנדלסון, אדר סטולר־מליחי, סאס פיאלקו,
מיכאל צוקראן, אייל שפירא, יעקב שקולניק
מוקד המידע של רשות הטבע והגנים 3639*
אתר האינטרנט www.parks.org.il
מחלקת מנויים 02-5005473
דואר אלקטרוני teva@npa.org.il

סטודיו
עיצוב גרפי אורנה זריהן, אווס ג'באר
מנהלת סטודיו רתם לב ארי

מנהלה ושיווק
מנכ"ל יהודה רינד
סמנכ"ל תפעול ולקוחות דותן שהם
סמנכ"ל פיתוח עסקי ליטל אסקטלן וינטרוב
מנהלת משאבי אנוש אילית כהן בירן

מחלקת פרסום
מנהל מסחרי שי גורצקי
shayg@sigler.co.il, 052-3112566
רונה כורם־פרידמן ronac@sigler.co.il

שירות לקוחות 91-90-700-1

צילום שער: איליה שלמייב

המו"ל ורשות הטבע והגנים אינם אחראים למודעות הפרסום, לתוכנו, לעיצובו ו/או לתמונות הכלולות בהן. כל המודעות מפורסמות באחריותו הבלעדית והמלאה של המפרסם, על פי הזמנתו ובהתאם לאישורו, כי הוא רשאי כדין לפרסם המודעה. כל הזכויות שמורות. אין להעתיק ולפרסם מידע זה ללא אישור בכתב מהמו"ל